JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JÁN MAZÁK
26 päivänä tammikuuta 2012 [1]

Asia C-527/10

ERSTE Bank Hungary Nyrt
vastaanUnkarin tasavalta,BCL Trading GmbHja
ERSTE Befektetési Zrt.

(Legfelsőbb Bíróságin (Unkari) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Maksukyvyttömyysmenettelyt — Asetuksen (EY) N:o 1346/2000 ajallinen soveltaminen — Kansainvälinen toimivalta — Vaatimukset, jotka johtuvat välittömästi maksukyvyttömyysmenettelystä ja jotka liittyvät siihen läheisesti — Sovellettava laki — Sivullisen esineoikeudet — Ennakkoratkaisupyynnön tutkimatta jättäminen

1. Käsiteltävänä oleva Legfelsőbb Bíróságin (Unkari) esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1346/2000 [2] (jäljempänä asetus) tulkintaa. Asiassa on lähinnä selvitettävä, sovelletaanko kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohtaa, jossa säädetään sivullisen esineoikeudesta, joka kohdistuu toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin, sijaitsevaan velallisen omaisuuteen, myös silloin, kun kyseessä oleva velallisen omaisuus sijaitsee valtiossa, josta tuli Euroopan unionin jäsenvaltio vasta maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Liittymisehdoista tehty asiakirja

2. Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista Euroopan unioniin ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan [3] (jäljempänä liittymisehdoista tehty asiakirja) 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ja Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamien säädösten säännökset ja määräykset sitovat uusia jäsenvaltioita liittymispäivästä alkaen, ja niitä sovelletaan näissä valtioissa kyseisissä sopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin.”

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.
2 — EYVL L 160, s. 1.
3 — EUVL 2003, L 236, s. 33.

Asetus

3. Asetuksen 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseen toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämisestä seuraavaa:

”1. Sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa velallisella on pääintressien keskus, on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn. Yhteisön ja muun oikeushenkilön pääintressien keskuksen katsotaan sijaitsevan siinä valtiossa, jossa oikeushenkilöllä on sääntömääräinen kotipaikka, jollei muuta näytetä.

2. Jos velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, muun jäsenvaltion tuomioistuin on toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyysmenettelyn vain, jos velallisella on toimipaikka tässä jäsenvaltiossa. Tällaisen menettelyn vaikutukset rajoittuvat viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.”

4. Asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään maksukyvyttömyysmenettelyyn sovellettavan lain määrittämisestä seuraavaa:

”Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, maksukyvyttömyysmenettelyyn ja sen vaikutuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa menettely on alkanut, jäljempänä ’menettelyn aloitusvaltio’.”

5. Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa todetaan sivullisen esineoikeuksista seuraavaa:

”Maksukyvyttömyysmenettelyn alkaminen ei vaikuta velkojan tai sivullisen esineoikeuteen, joka kohdistuu menettelyn alkaessa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen, olipa se aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää ja riippumatta siitä, onko kyseessä tietty omaisuus vai ajallisesti vaihtelevan omaisuuden muodostama kokonaisuus.”

6. Asetuksen II lukuun, jonka otsikkona on ”Maksukyvyttömyysmenettelyn tunnustaminen”, kuuluvan 16 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös, jonka on tehnyt 3 artiklan mukaan toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin, on tunnustettava kaikissa muissa jäsenvaltioissa siitä alkaen, kun päätöstä on noudatettava menettelyn aloitusvaltiossa.

– –”

7. Asetuksen 43 artikla sisältää säännökset asetuksen ajallisesta soveltamisesta, ja siinä säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan asetuksen tultua voimaan. Velallisen ennen tämän asetuksen voimaantuloa tekemiin oikeustoimiin sovelletaan edelleen sitä lakia, joka oli niihin niiden tekohetkellä sovellettava laki.”

8. Asetus tuli sen 47 artiklan nojalla voimaan 31.5.2002.

Tosiseikat, asian käsittelyn vaiheet ja ennakkoratkaisukysymys

9. Postabank és Takarékpénztár rt (jäljempänä Postabank) avasi 8.5.1998 kaksi peruuttamatonta aikarembursia, jotka olivat suuruudeltaan 6 000 000 ja 6 120 000 Yhdysvaltain dollaria (USD), BCL Trading GmbH:n (jäljempänä BCL Trading), jonka kotipaikka on Wien, hyväksi.

10. BCL Trading siirsi rembursiin perustuvan saatavansa eri pankeille. Postabank kieltäytyi myöhemmin suorittamasta siltä rembursin perusteella vaadittuja maksuja siitä syystä, että esitetyt todistukset olivat väärennettyjä.

11. BCL Trading luovutti 9.7.2003 Postabankista omistamansa osuudet vakuudeksi siltä varalta, että Postabank joutuisi vastaamaan rembursin perusteella suoritettavista maksuista, 12 120 000 USD:n enimmäismäärään asti. Nämä osuudet olivat vakuusoikeuden kohteena.

12. Postabankin oikeudellinen seuraaja, ERSTE Bank Hungary Nyrt. (jäljempänä ERSTE Bank), teki tämän jälkeen siirronsaajina olevien pankkien kanssa sopimuksen, jonka perusteella se maksaisi näille 7 850 000 USD.

13. Itävallassa pantiin 5.12.2003 vireille BCL Tradingiä koskeva maksukyvyttömyysmenettely, joka julkistettiin 4.2.2004.

14. Legfelsőbb Bíróság velvoitti 6.12.2005 antamallaan osatuomiolla Unkarin valtion lunastamaan BCL Tradingin Postabankista omistamat osuudet, joiden sijaan Postabankin oikeudellisen seuraajan ERSTE Bankin osuudet olivat tulleet ja jotka oli annettu vakuudeksi, 1 516 450 200 Unkarin forintin (HUF) ostohintaan sillä perusteella, että Unkarin valtio käytti ratkaisevaa määräysvaltaa Postabankissa, mikä Unkarin lainsäädännön nojalla synnytti sille velvollisuuden lunastaa pienosakkaiden myytäväksi tarjoamat Postabankin osuudet. Unkarin valtio täytti velvollisuutensa ostamalla kyseiset osuudet ja teki Legfelsőbb Bíróságin määräämän vakuustalletuksen tuomioistuimelle.

15. ERSTE Bank nosti 27.1.2006 Fővárosi Bíróságissa (Budapestin alueellinen tuomioistuin) kanteen, jossa ensimmäisenä vastaajana oli Unkarin valtio, toisena vastaajana BCL Trading ja kolmantena vastaajana ERSTE Befektetési Zrt., ja vaati kanteessaan tuomioistuinta vahvistamaan, että sillä oli tuomioistuimelle tehdyn talletuksen suuruinen vakuusoikeus.

16. Fővárosi Bíróság päätti jättää asian tutkimatta sen jälkeen, kun se totesi, että BCL Tradingiin kohdistuva maksukyvyttömyysmenettely oli jo aloitettu Itävallassa ja että Itävallan konkurssilaki ei salli vaatimusten kohdistamista selvitystilaan asetetun taloudellisen toimijan maksukyvyttömyysmenettelyn alaiseen omaisuuteen, mikä tarkoittaa täydellistä kieltoa nostaa kanne.

17. ERSTE Bankin tekemän valituksen johdosta asiaa toisena asteena käsitellyt Ítélőtábla (alueellinen muutoksenhakutuomioistuin) pysytti ensimmäisessä oikeusasteessa tehdyn päätöksen ja totesi, että asetuksen 4 artiklan 1 kohdan perusteella käsiteltävänä olevaan asiaan oli sovellettava Itävallan lainsäädäntöä, jossa tosiasiallisesti suljetaan pois kaikki mahdollisuudet tällaisten vaatimusten esittämiseksi tuomioistuimessa.

18. ERSTE Bank teki kassaatiovalituksen Legfelsőbb Bíróságiin. Legfelsőbb Bíróság katsoi, että se tarvitsi asetuksen 5 artiklan 1 kohdan tulkintaa ratkaistakseen kyseisen asian. Kyseinen tuomioistuin päätti täten lykätä asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Sovelletaanko – – asetuksen – – 5 artiklan 1 kohtaa esineoikeuden (vakuus) pysyttämistä koskevaan kansalliseen riita-asiaan, jos vakuutena oleva arvopaperi tai sen sijaan tullut varallisuus ovat valtiossa, joka ei ollut Euroopan unionin jäsenvaltio toisessa jäsenvaltiossa käytävää maksukyvyttömyysmenettelyä vireille pantaessa vaan vasta kannetta nostettaessa?”

19. Täydentävänä huomiona on lisättävä, että ERSTE Bank jätti kyseisen kanteen ohella, jolla tuomioistuinta vaadittiin vahvistamaan vakuusoikeus, hakemuksen BCL Tradingin Unkarissa sijaitsevaan omaisuuteen kohdistuvan toisen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi. Legfelsőbb

Bíróság hylkäsi hakemuksen sillä perusteella, että ERSTE Bank ei ollut kyennyt esittämään näyttöä siitä, että BCL Tradingillä oli toimipaikka Unkarissa, sen jälkeen kun se oli todennut, että käsiteltävänä olevaan asiaan voidaan soveltaa asetusta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

20. Ennakkoratkaisupyynnössä esitetyistä seikoista voidaan päätellä, että ensimmäisenä ja toisena asteena asiaa käsitelleet unkarilaiset tuomioistuimet hylkäsivät ERSTE Bankin vaatimukset Itävallan lainsäädännön nojalla, jota ne sovelsivat asetuksen 4 artiklan perusteella, jossa säädetään pääsäännöstä, jonka mukaan maksukyvyttömyysmenettelyyn ja sen vaikutuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa menettely on alkanut (lex concursus).

21. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin, jonka ratkaistavana kassaatiovalitus on, pohtii, onko mahdollista soveltaa asetuksen 5 artiklan 1 kohtaa, joka muodostaa kyseisen asetuksen johdanto-osan 24 ja 25 perustelukappaleessa tarkoitetun poikkeuksen mainittuun pääsääntöön. Kyse on nimittäin poikkeuksesta sellaisen esineoikeuden hyväksi, joka kohdistuu muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin, sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.

22. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on tältä osin epävarma siitä, onko se, että velallisen omaisuus (tässä tapauksessa BCL Tradingin ERSTE Bankista omistamat osuudet ja niiden sijaan tulleet varat), johon sivullisella on esineoikeus (eli ERSTE Bankin hyväksi perustettu vakuusoikeus), sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa (tässä tapauksessa Unkarin tasavallassa) kuin siinä, jossa maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin (tässä tapauksessa Itävallan tasavallassa), kun valtiosta, jossa kyseinen omaisuus sijaitsee, tuli unionin jäsenvaltio vasta sen jälkeen, kun velalliseen kohdistuva maksukyvyttömyysmenettely oli aloitettu, esteenä asetuksen 5 artiklan 1 kohdan soveltamiselle.

23. Tällä seikalla ei aseteta kyseenalaiseksi ainoastaan asetuksen kyseisen artiklan soveltamista vaan myös asetuksen ajallinen soveltaminen (ratione temporis) käsiteltävänä olevaan asiaan. Ennen kuin aletaan käsitellä kysymystä asetuksen 5 artiklan 1 kohdan soveltamisesta, on täten selvitettävä mainitun asetuksen ajalliset vaikutukset valtioissa, joista tuli unionin jäsenvaltioita asetuksen voimaantulon jälkeen.

24. Asetuksen ajallisesta soveltamisesta säädetään sen 43 artiklassa, jonka mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan asetuksen tultua voimaan. Asetuksen voimaantulopäivä on helposti todettavissa, koska siitä on nimenomaisesti säädetty itse asetuksessa. Asetuksen 47 artiklassa kyseiseksi päivämääräksi vahvistetaan 31.5.2002.

25. Käsiteltävänä olevassa asiassa Itävallassa aloitettiin 5.12.2003 BCL Tradingiin kohdistuva maksukyvyttömyysmenettely, joka julkistettiin 4.2.2004. Täten on kiistatonta, että tämä menettely aloitettiin ajankohdan 31.5.2002 jälkeen ja että asetusta voidaan tästä syystä soveltaa kaikilta osin kyseiseen menettelyyn.

26. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan perusteella voidaan ajatella, että koska BCL Tradingin kotipaikka on Wien, Itävallassa aloitettu maksukyvyttömyysmenettely oli päämenettely, joka asetuksen johdanto-osan 12 perustelukappaleen mukaan on vaikutuksiltaan yleinen ja pyrkii käsittämään velallisen koko omaisuuden, vaikka tämä ei nimenomaisesti käy ilmi ennakkoratkaisupyynnössä esitetyistä seikoista. Tältä osin on kuitenkin mainittava, että ilmaisu ”velallisen koko omaisuus” on väistämättä rajoitettava koskemaan vain kaikissa niissä jäsenvaltioissa, joissa asetusta sovelletaan, sijaitsevaa velallisen omaisuutta.[4]

4 — Ks. vastaavasti asia C-341/04, Eurofood IFSC, tuomio 2.5.2006 (Kok., s. I-3813, 28 kohta); asia C-444/07, MG Probud Gdynia, tuomio 21.1.2010 (Kok., s. I-417, 22 kohta) ja asia C-112/10, Zaza Retail, tuomio 17.11.2011 (Kok., s. I-11525, 17 kohta).

27. Tämä tarkoittaa sitä, että BCL Tradingin omaisuus, joka sijaitsi Unkarissa aikana, jolloin kyseinen valtio ei ollut vielä unionin jäsenvaltio, ei kuulunut Itävallassa asetuksen nojalla aloitetun maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin.

28. Muuttuiko tilanne kuitenkin sen myötä, kun Unkarin tasavalta liittyi Euroopan unioniin, eli ajankohdan 1.5.2004 jälkeen? Katson, että tähän kysymykseen on vastattava myöntävästi, kun otetaan huomioon asetuksen, jota on Unkarissa sovellettu liittymisehdoista tehdyn sopimuksen 2 artiklan nojalla, 16 artiklan 1 kohta luettuna yhdessä sen 17 artiklan 1 kohdan kanssa. Juuri kyseisissä asetuksen säännöksissä ilmaistaan se, että velallisen liittyvässä valtiossa sijaitseva omaisuus liitetään jatkossa maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn kohteena olevaan omaisuuteen.

29. Asetuksen 16 artiklan 1 kohdassa velvoitetaan kaikki jäsenvaltiot tunnustamaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös siitä alkaen, kun päätöstä on noudatettava menettelyn aloitusvaltiossa, edellyttäen, että päätöksen on tehnyt asetuksen 3 artiklan mukaan toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin. On kiistatonta, että niiden valtioiden osalta, jotka liittyivät Euroopan unioniin asetuksen voimaantulon jälkeen, mainittu velvollisuus on liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 artiklan mukaan olemassa vasta siitä lähtien, kun kyseinen valtio liittyi unioniin.

30. Edellytyksestä, joka koskee menettelyn aloittamispäätöksen tehneen tuomioistuimen asetuksen 3 artiklan mukaista toimivaltaa, on todettava, että tältä osin sillä ei ole merkitystä, oliko valtio, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös on tunnustettava, Euroopan unionin jäsenvaltio jo silloin, kun menettelyn aloittamispäätös tehtiin.

31. Asetuksen 16 artiklan 1 kohdasta luettuna yhdessä liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 artiklan kanssa ilmenee, että asetuksen voimaantulopäivän jälkeen Euroopan unioniin liittyneen jäsenvaltion oli liittymisestään lukien tunnustettava maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös, jos päätöksen oli tehnyt asetuksen 3 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen tuomioistuin. Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös, jonka on tehnyt asetuksen 3 artiklan mukaan toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin, saa näin ollen siitä alkaen, kun valtio liittyy unioniin, asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaan samat vaikutukset kyseisessä uudessa jäsenvaltiossa kuin sillä on menettelyn aloitusvaltion lain mukaan.

32. Tämän osalta on todettava, että asetuksen johdanto-osan 22 perustelukappaleen mukaan kyse on ilman eri toimenpiteitä tapahtuvasta tunnustamisesta. Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, keskinäisen luottamuksen periaate on mahdollistanut sen, että jäsenvaltiot ovat luopuneet omista tunnustamista ja täytäntöönpanomääräyksiä koskevista kansallisista säännöistään maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyvien ratkaisujen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan yksinkertaistetun menettelyn hyväksi. [5]

33. Käsiteltävänä olevaan asiaan palaten on toistettava, että ERSTE Bank nosti 27.1.2006 eli sen jälkeen, kun Unkarin tasavalta oli liittynyt Euroopan unioniin, kanteen unkarilaisessa tuomioistuimessa sen vahvistamiseksi, että sillä oli tuomioistuimelle tehdyn talletuksen suuruinen vakuusoikeus. Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Itävallassa BCL Tradingiä kohtaan aloitettua maksukyvyttömyysmenettelyä ei ollut tuona ajankohtana mahdollista jättää huomiotta, koska maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätös on tunnustettava ilman eri toimenpiteitä, mistä säädetään asetuksen 16 artiklan 1 kohdassa; sitä on pitänyt soveltaa Unkarissa sen unioniin liittymisestä lukien. Asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaan itävaltalaisen tuomioistuimen tekemä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätös sai täten Unkarissa Itävallan lain mukaiset vaikutukset.

5 — Edellä alaviitteessä 4 mainittu asia MG Probud Gdynia, tuomion 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

34. Koska ERSTE Bankin nostama kanne koski sellaisen oikeushenkilön omaisuutta, jota koskeva maksukyvyttömyysmenettely oli jo aloitettu toisessa jäsenvaltiossa, ja koska itävaltalaisen tuomioistuimen tekemä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös oli tunnustettava Unkarissa, unkarilaisten tuomioistuinten oli sovellettava asetuksessa säädettyjä menettelysäännöksiä. Tämä tarkoittaa sitä, että tuomioistuimen, jossa ERSTE Bank oli nostanut kanteen, oli ensimmäiseksi tutkittava kansainvälinen toimivaltansa ja toiseksi määritettävä asetuksen nojalla sovellettava laki.

35. Tuomioistuimen kansainvälisen toimivallan tutkimisesta ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyynnössään, että se tarvitsi asetuksen 5 artiklan 1 kohdan tulkintaa sen selvittämiseksi, oliko unkarilaisilla tuomioistuimilla toimivalta ratkaista ERSTE Bankin esittämät vaatimukset.

36. Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa ei kuitenkaan säädetä tuomioistuimen toimivallasta. Kyseisessä säädöksessä ei säädetä toimivaltaa koskevista riidoista, joita maksukyvyttömyysmenettelystä voi seurata. Artiklassa vahvistettu sääntö on lainvalintasääntö, joka muodostaa poikkeuksen mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa vahvistetusta pääsäännöstä, jonka mukaan maksukyvyttömyysmenettelyyn sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa menettely aloitettiin.

37. Täten on kiistatonta, että asetuksen 5 artiklan 1 kohdan perusteella ei voida tutkia, onko unkarilaisilla tuomioistuimilla, joihin ERSTE Bank on saattanut asian käsiteltäväksi, kansainvälinen toimivalta.

38. Tältä osin on kuitenkin täsmennettävä, että ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ei esittänyt ennakkoratkaisukysymystä sen arvioimiseksi, onko unkarilaisilla tuomioistuimilla kansainvälinen toimivalta. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin näyttää pikemminkin lähtevän liikkeelle siitä, että sen on selvitettävä sovellettava laki, jotta se voi tutkia, onko sillä toimivalta käsitellä ERSTE Bankin esittämiä vaatimuksia.

39. Kuten olen jo esittänyt, tuomioistuimen, jonka käsiteltävänä tällainen asia on, on kuitenkin ihan ensimmäiseksi tutkittava kansainvälinen toimivaltansa. Kyseisen tuomioistuimen on tehtävä tämä asetuksen 3 artiklan 1 kohdan perusteella, vaikka tässä säännöksessä säädetään nimenomaisesti vain toimivallasta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely.

40. Tältä osin on syytä viitata asiassa Seagon annettuun tuomioon, jossa todettiin, että asetuksen 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä annetaan sille jäsenvaltiolle, jossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu, myös kansainvälinen toimivalta tutkia tästä menettelystä välittömästi johtuvat ja siihen läheisesti liittyvät kanteet. [6]

41. Olen sitä mieltä, että ERSTE Bankin nostamassa kanteessa on kyse nimenomaan tästä, koska kanteen kohteena on sellainen BCL Tradingin omaisuuden osa, joka kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen vaikutusten piiriin. Tästä syystä kyseinen kanne johtuu välittömästi BCL Tradingiä kohtaan aloitetusta maksukyvyttömyysmenettelystä ja liittyy siihen läheisesti.

42. Koska kyseisen kanteen luonne on tällainen, kansainvälistä toimivaltaa on arvioitava asetuksen 3 artiklan 1 kohdan nojalla, jonka perusteella itävaltalaisilla tuomioistuimilla on asiassa toimivalta, edellyttäen, että BCL Tradingin pääintressien keskus on Itävallassa. Tämä ei tietenkään tarkoita, että tuomioistuimen on välttämättä oltava sama, joka aloitti maksukyvyttömyysmenettelyn. [7]

6 — Asia C-339/07, Seagon, tuomio 12.2.2009 (Kok., s. I-767, 21 kohta). Unionin tuomioistuin vahvisti tämän tulkinnan hiljattain toistamiseen 15.12.2011 antamassaan tuomiossa C-191/10, Rastelli Davide e C. (Kok., s. I-13209, 20 kohta).

7 — Ks. vastaavasti edellä alaviitteessä 6 mainittu asia Seagon, tuomion 27 kohta.

43. Jos katsotaan ensimmäiseksi, että itävaltalaisen tuomioistuimen tekemä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös oli tunnustettava Unkarissa ilman eri toimenpiteitä siitä lukien, kun Unkarin tasavalta liittyi unioniin, ja toiseksi, että ERSTE Bankin nostama kanne johtui välittömästi tästä maksukyvyttömyysmenettelystä ja liittyi siihen läheisesti, voidaan yhteenvetona todeta, että unkarilaisilla tuomioistuimilla ei ollut kansainvälistä toimivaltaa käsitellä kyseistä asiaa. Tästä seuraa, että unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymykseen antamasta vastauksesta ei ole apua ennakkoratkaisukysymyksen esittäneelle tuomioistuimelle sen käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi, koska kyseisellä tuomioistuimella ei ole kansainvälistä toimivaltaa tältä osin ja koska esitetty ennakkoratkaisukysymys on tästä syystä hypoteettinen.

44. On kuitenkin totta, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklan mukaisessa menettelyssä kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä, jolla yksin on välittömästi tiedossaan menettelyn taustalla olevat tosiseikat ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Kun kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimen on siksi lähtökohtaisesti ratkaistava ne.[8]

45. Unionin tuomioistuin on kuitenkin myös todennut, että sen asiana on poikkeuksellisissa tilanteissa tutkia ne olosuhteet, joissa kansallinen tuomioistuin on saattanut asian sen käsiteltäväksi, jotta se voisi arvioida, onko se toimivaltainen. Kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vastaamisesta kieltäytyminen on mahdollista vain, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen sille esitettyihin kysymyksiin vastaamiseksi.[9]

46. Edellä mainitun oikeuskäytännön ja ennakkoratkaisukysymyksen hypoteettisen luonteen perusteella katson, että unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa lausua ennakkoratkaisukysymyksestä.

47. Jos unionin tuomioistuin kuitenkin katsoo olevansa toimivaltainen lausumaan ennakkoratkaisukysymyksestä, olen sitä mieltä, että ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava kieltävästi, koska asetuksen 5 artiklan 1 kohdan soveltamisedellytykset, nimittäin se edellytys, jonka mukaan velallisen omaisuuden on menettelyn alkaessa sijaittava toisessa jäsenvaltiossa, eivät täyty. Kyseisen edellytyksen ei nimittäin voida katsoa täyttyvän, jos kyseinen omaisuus sijaitsee kyseessä olevana ajankohtana valtiossa, josta tuli Euroopan unionin jäsenvaltio vasta myöhempänä ajankohtana.

Ratkaisuehdotus

48. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin toteaa, että sillä ei ole toimivaltaa lausua Legfelsőbb Bíróságin esittämästä ennakkoratkaisukysymyksestä.

8 — Asia C-613/10, Debiasi, määräys 15.4.2011 (20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

9 — Asia C-310/10, Agafiței ym., tuomio 7.7.2011 (Kok., s. I-5989, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).